

РЕШЕНИЕ

№ 5424

гр. София, 17.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 07.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **7769** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 29, ал. 6 от Закон за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА).

Образувано е по жалба, подадена от Г. Ф. Г., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [улица], вх. Б, ет. 2, ап. 3, чрез адв. К. и адв. Ф., срещу Решение № 25 от 12.02.2008 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (по-долу наричана Комисията), в частта, в която е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно като постановено при неспазване на установената форма, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и пълно несъответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, ал. 1, т. 2, 3, 4, и 5 от АПК. Твърди се, че в решението Комисията се е позовала на писмени материали, които представляват неистински документи – картончета образец 4 и образец 6, както и писмени данни в регистрационен дневник, които не представляват документ. Сочи се, че Комисията не е взела предвид липсата на реквизити в представените документи – подпис в регистрационен дневник, както и

поправките и непълнотите в картон образец 4 и картон образец 6 – относно годината на раждане на „Й.“ и датата на вербовката му. Позовава се на невярно отбелязване в заседания и решения на Комисията на месторождението на жалбоподателя, тъй като [населено място] не е съществувал към годината му на раждане – 1941 г. Възразява се срещу формалния подход на Комисията при постановяване на решението. В тази връзка се сочи, че в мотивите му са изброени писмени материали, без да е направена оценка и анализ, доколко са достоверни с оглед противоречието в данните и наличните изтривания, прибавяния и зачерквания. С жалбата се навеждат доводи, че не е доказано къде се е намирал жалбоподателят към времето на вербуването му, дали е владял имот, използван за явочна квартира, не е изследвана компетентността на вербовчика. Жалбоподателят твърди, че не е извършвал дейност на сътрудничество под каквато и да било форма, нито е имал помещения, които да предоставя на органите. Последното счита за основание за унищожаване на досието му. Иска се отмяната на оспорваното решение като незаконосъобразно поради нарушение на изискванията за форма, на административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби. Алтернативно се иска прогласяване на неговата нищожност поради постановяването му въз основа на неистински, преправени документи, което води до пълно несъответствие с целта на закона.

Производството по жалбата е повторно след отмяната с Решение № 10711 от 05.08.2020 г. на Върховен административен съд, Трето отделение по адм. дело № 7428/2018 г. на Решение № 1698 от 15.03.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 2209/2017 г., с което е отхвърлена жалбата на Г. Ф. Г. срещу Решение № 25 от 12.02.2008 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в частта, в която е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА. Делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на първостепенния съд с указания за продължаване на съдопроизводствените действия, съобразно изложените мотиви относно прилагането на процесуалния и материалния закон. Във връзка с последното е образувано настоящото съдебно производство.

В открити съдебни заседания по делото жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Ф. и адв. С., които поддържат жалбата. Претендират разноски по делото по представен списък по чл. 80 от ГПК. Представят писмена защита.

Ответникът – Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, се представлява по делото от юрк. М. и юрк. Т., които оспорват жалбата като неоснователна и недоказана и изразяват искане да бъде отхвърлена. Претендират разноски за юрисконсултско възнаграждение. Представят писмени бележки с подробно развити доводи.

Административен съд София-град, Трето отделение, 16-ти с-в, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

С писмо № 01-01-58/09.05.2007 г. от Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия на основание чл. 21, ал. 2, вр. чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА е изискана от министър-председателя на Република България информация за лицата, заемали или заемащи публични

длъжности в периода от 10 ноември 1989 г. до датата на искането. В отговор № 01-01-58 от 05.06.2007г. от администрацията на Министерски съвет е предоставен списък в табличен вид на лицата, заемали публични длъжности в посочения период, в който фигурира Г. Ф. Г., ЕГН [ЕГН], като министър на науката и висшето образование в периода 20.12.1990 г. – 08.11.1991 г.

След извършена проверка на лицата по чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, за които е предоставена информация с горното писмо – министър-председатели, заместник министър-председатели, министри и заместник-министри, на заседание на Комисията, проведено на 12.02.2008 г., е обсъдено наличието на основания за установяване и обявяване на принадлежността им към органите на ДС и разузнавателните служби на БНА. В тази връзка е прието Решение № 25 от 12.02.2008 г., с което е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА на Г. Ф. Г..

Съгласно мотиви на решението на Комисията, изложени в табличен вид, е прието, че Г. Ф. Г. е регистриран като „агент“ на 18.09.1987 г., с псевдоним – „Й.“, вербуван от Н. на 03.09.1987 г. и ръководен от същия. Последното, съгласно изложената в решението информация, е констатирано въз основа на следните документи – регистрационен дневник, картон обр. 4, писмо вх. № 1035/28.02.1990 г. с предложение за унищожаване на материалите за Й., доклад на МВР рег. № RB202009-001-05/01-08-I-195/24.01.2008 г.

Съгласно оспореното Решение № 25 от 12.02.2008 г. на Комисията в частта, касаеща установяване и обявяване принадлежността на жалбоподателя Г. Ф. Г. към органите на ДС и разузнавателните служби на БНА, са установени по отношение на същия следните данни: дата на раждане – 24.08.1941 г.; място на раждане – [населено място]; вербувал го служител – Н., на 03.09.1987 г.; регистриран на 18.09.1987 г.; ръководил го служител – Н.; структури, в които е осъществявано сътрудничеството – ДС – управление 06-02-02; качество, в което е осъществявано сътрудничеството – секретен сътрудник – „агент“; псевдоним – „Й.“. Като основание за постановяване на решението са посочени гореизброените документи.

От протокола на заседанието на Комисията, провело се на 12.02.2008 г., на което е прието процесното решение, се установява също че липсва писмо за унищожаване на лично и работно дело, а е налично такова единствено относно унищожаване на материалите. В подкрепа на решението, със „ЗА“ са гласували всички девет членове на Комисията.

По делото са представени копия на картон обр. 6/1978 г. с гриф „Строго секретно“, на картон обр. 4 с гриф „Строго секретно“ – 2 броя, копие на извлечение от регистрационен дневник, с който под № 84034 е вписан „Й.“, в колони „поделение на вербовка“/“дата на вербовка“ са налице два записа – „06.02.02/03.09.87“. В колона „съобщение за изключване на СС“ е вписано „вх. 1035/90“, за „причина за изключването на СС“ е посочено – „унищожен“. Представено е копие на писмо вх. № 1035 от 28.02.1990 г., съдържащо предложение от началник отделение за унищожаване на материалите и прекратяване на работата с посочени в приложението агенти, сред които и „Й. – 84034“. Като причина е посочено изменения на НК на НРБ и декриминализиране на престъпления по чл. 108 и 273.

Безспорно е, че за да се произнесе по принадлежността на Г. Ф. Г. към службите на ДС и БНА Комисията е извършила проверка на документи, представени като копия от архив на МВР.

В съдебно заседание от 19.05.2021 г. съдебният състав е сравнил представеното по делото копие на оригинала на два екземпляра картон образец 4. В представения оригинал УН вх. 1035/1990 г. е изписано същото като в представеното по делото копие, а именно - трите имена на жалбоподателя Г. Ф. Г., дата на раждане - 24.08.1941 г., [населено място], Х., С., ЛД № 84034, както е изписано и в оригинала, 06.02.02, УН 90, псевдоним „Й.“, категория „агент“, дата на вербовка – 03.09.1987, кой го ръководи – Н., тел. № 2181 и подпис. Обратната страна на картончето е абсолютно празна, както е копирана в този вид и по делото. Констатирано е, че представеното по делото копие е идентично с представения в съдебното заседание оригинал на документа.

Втори картон образец 4 – сигнален: отново са изписани имената на жалбоподателя Г. Ф. Г., [дата на раждане], като деветката в копието е поправена, както и в оригиналния документ, като не се вижда ясно цифрата, която е печатна и върху нея „9“ е написано ръкописно. Месторождение – [населено място], Х., местожителство – С., професия – научен работник, ЛД № 84034/06.02.02, УН 1990 г., псевдоним „Й.“, категория „агент“, дата на вербовка – 03.09.87 г., но и тук върху месеца, който преди това е бил изписан машинно, ръкописно е поправена цифрата „9“ и на мястото на годината, където е имало напечатано, то не се чете ясно, върху него е написано ръкописно „87“, както е и в копието, кой го ръководи – Н., тел. № 2181 и подпис. На обратната страна на картончето има поставен печат на дата „22.09.1987 г.“. Констатирано е, че представеното по делото копие е идентично с представения в съдебното заседание оригинал на документа.

В съдебно заседание съдебният състав констатира съответствието на представеното по делото копие на картон образец б с представения за констатация оригинал. Върху представения оригинал с червено и ръкописно е изписано „1035/28.2.90“ и подпис. Същите записи са налични и на копието, на категория на СС – Агент, ЛД № 84034, 06.02.02 г., ръкописно е изписано името на жалбоподателя, на един ред, псевдоним „Й.“, [дата на раждане], картончето има видима корекция на датата и върху нея е изписано „41“, това се вижда и на копието, представено по делото. Изписано е също: националност българска, гражданство - българско, образование - висше, занятие - научен работник, безпартиен, обща група - служачи, месторабота – Институт по социология, съкратено И-т по социология, владее езици: английски. На втората страна на ред 1 е изписано – линии на ползване: интелигенция – Б., същото пише и в копието по делото. Дата на регистрация – 18.09.1987 г., печатно, основа на вербовка – идейно-полит, дата на вербовка – 03.09.1987 г., по линия на управление 06, оперативен работник – Н., тел. № 21-71, подпис. Констатирана е идентичността на представеното по делото копие на картон образец б с представения в съдебното заседание оригинал на документа.

При сравнение на представените по делото копия на страниците на регистрационен дневник с представения оригинал е констатирано следното:

На страницата от регистрационен дневник, представен в оригинал в съдебно заседание, на шести ред отгоре-надолу, четвърта колона, е вписано „Й.“, по същия начин е вписано и в представеното копие. На шести ред, първа колона, номерът е „84034“, втора колона – 18.09.87, както е и в копието. На следващата страница от дневника на шести ред, трета колона пише - унищожен. Съвпада и вх. номер, който е изписан във втора колона - 103590. Констатирана е идентичност на представените страници от регистрационен дневник по делото с оригинала, който е представен за сравнение.

В съдебно заседание е извършено сравнение на представено по делото предложение за прекратяване на работа с посочени в него агенти и унищожаване на личните им и работни дела, обективизирано в писмо вх. № 1035 от 28.02.1990 г. от началник отдел ОЗ, ДС до началник отдел полк. Д.. Документът е представен в копие на лист 26 от дело № 2209/2017 г. Констатирано е, че копието е идентично с представения оригинал, вкл. вписаните в него зачерквания, ръкописни текстове и на места задрасквания, съвпада и вх. № 1035/28.02.1990 г. Констатирано е, че представеният в оригинал документ е идентичен с представеното по делото копие.

Представената по делото първа страница на предложението за прекратяване на работа с агенти е идентична с представения оригинал. На втора страница от оригинала изписаните имена на агенти са идентични с изписаните в представеното по делото копие, като срещу номер 84034 е изписано „Й.“. Има поставена отметка на името „Й.“ в оригинала, каквато има направена и в представеното по делото копие. На третата страница от оригинала на предложението са посочени имена и регистрационни номера, които са идентични с тези в представеното по делото копие.

Представен е в оригинал документ, който се намира на стр. 223 от дело № 2206/2017 г. с вх. номер на Комисията К.-08-056/25.01.2008 г. Съдът е констатирал, че по делото в представеното копие има заличени имена, като в оригинала имената не са заличени. В останалата част съдържанието е идентично с представеното по делото копие. Страници 2, 3, 4 и 5 на документа не са представени по делото. По делото е представена в копие страница 6 на документа, който е представен в оригинал с посочения вх. номер. Отново имената на останалите нещатни служители в копието представено по делото са заличени, в оригинала не са. Под номер 18 е посочено името на Г. Ф. Г., като не е заличено и в оригинала, и в копието. Следващата страница, представена от този документ е 33-та, на която са изброени имена на лица, псевдоними под съответните номера, посочен е чл. 50, ал. 2, т. 1 от ППЗЗКИ. Съдът констатирал, че оригиналът е идентичен с представеното по делото копие.

Предвид становището на ответника, че процесното решение е постановено въз основа на копия на гореописаните материали, предоставени от архив на МВР, по делото са представени копие от рег. дневници към момента, към който е издадено процесното решение, ведно с писмо с мокър печат на МВР. Съдът е констатирал, че действително се съдържа оригинален печат върху копието на Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Информация и архив“, за вярност с оригинала. В настоящия случай под № 84034 от 18.09.1987 г. фигурира името „Й.“, 06.02.02г. и дата 03.09.1987 г. Представеното копие с оригинален печат е идентично с представеното копие по настоящото дело.

Жалбоподателят оспорва автентичността на представените документи – картон обр. 4 и картон обр. 6, както и счита, че извлечението от регистрационен дневник няма характера на писмен документ.

В тази връзка е направено доказателствено искане за назначаване на съдебна графологична експертиза, която да установи дали посоченият като вербувал жалбоподателя служител в ДС е направил горепосочените записи и поправки в картон обр. 4 и картон обр. 6. По делото са назначени и изготвени три експертизи, като две от тях са от три вещи лица. За извършване на сравнителен анализ при изготвяне на експертизата на разположение на експертите са предоставени оригинали на документите в сградата на Комисията.

Съгласно заключението на вещото лице Д. Г. по първата експертиза са

установени поправки в текста на картон обр. 4 и картон обр. 6, както следва: в картон обр. 4, в графа „роден на“ машинописно е било изписано „24.08.1941г.“, а впоследствие с помощта на синя химикална паста върху цифрата „0“ ръкописно е изписана цифрата „9“, тоест четете се „1941г.“. В графа „дата на вербовката“ машинописно е било изписано „03.02.02“, а впоследствие със синя химикална паста върху цифрата „2“ от обозначението за месец ръкописно е изписана цифрата „9“, а върху машинописно изписаните цифри „02“ от обозначението за година ръкописно е изписано „87“, така че се четете „03.09.87“. Експертът е категоричен, че първоначално е бил изпълнен машинописният текст, а на по-късен етап е положен този със синя химикална паста. Върху второто копие на картон обр. 4 не са установени поправки. По отношение на картон обр. 6 е установено, че са налице записи, които са изпълнени с черна и със синя химикална паста, които отново са последващи спрямо машинописния текст. В графа „роден на“ машинописно е бил изпълнен запис, който не може да се установи, а впоследствие последните две цифри от годината са заличени с помощта на бял канцеларски коректор и върху него отново машинописно са напечатани цифрите „41“, така че да се четете 24.08.1941г.“. При изследването в хода на експертизата е установено, че първата от заличените цифри е „8“, но другата не може да се установи.

По отношение на положените подписи в трите представени картона вещото лице е установило, че авторът им е едно и също лице. Също така експертът е изразил становище, че това не е И. Й. Н. поради установените разминавания в почерка по общи и частни признаци. Ръкописните поправки според заключението на експертизата не изхождат от същия. По отношение на авторството на поправката върху бял канцеларски коректор вещото лице не може да даде становище.

Заключението на експертизата е оспорено от процесуалния представител на ответника с искане за назначаване на тройна съдебно-графологична експертиза. Съгласно заключението на назначената тройна експертиза положените в горепосочените документи подписи са на И. Й. Н., което е установено въз основа на представени образци от подписа на същия, относими към периода на съставяне на процесните документи. Относно ръкописните текстове в картон обр. 4 експертите не са категорични, но изразяват вероятност, че са изпълнени от Н.. По отношение на записите в картон обр. 6, конкретно изписаното „Г. Ф. Г.“ не изхожда от И. Й. Н..

Горното заключение е оспорено от жалбоподателя с искане за назначаване на нова тройна експертиза, която да изследва сравнителни образци от почерка (подписа) на Н., които се намират извън Комисията.

В тази връзка за изготвяне на експертизата са представени сравнителни образци от личния архив на И. Н., както и такива, които е изготвил пред експертите при проведена среща с тях. С оглед на това заключението на експертизата е, че положените в представените документи подписи са на едно и също лице, както и извършените в тях поправки, като са стигнали до извод, че поправките/добавките в документите **не** изхождат от лицето И. Й. Н., а подписите в картон обр. 4 (два броя) и картон обр. 6 са положени от него.

Заключението на тройната експертиза на вещите лица Е. К., Л. Д. и Н. А. е приета от страните без оспорване.

Представено е служебно досие № 16570/81/ДС на И. Й. Н., [дата на раждане] в [населено място]. Съгласно наличните в досието записи лицето е заемало следните длъжности: „разузнавач по щата на ВУЗ“ от 22.10.80 г. до 05.11.80 г., „разузнавач в 01 отдел“, инспектор, зам.-началник 02 отделение, главен инспектор, инспектор отдел 05, началник група анализ. Уволнен е поради непригодност на 20.05.1992 г.

По делото е приобщена цялата административна преписка по издаване на процесното решение на Комисията.

При така установените факти Административен съд София – град направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в рамките на законоустановения срок за оспорване по чл. 149, ал 1 от АПК от легитимирано лице – адресат на оспорвания административен акт, който подлежи на съдебен контрол, и е процесуално допустима.

Неоснователни са възраженията на ответника, че жалбата е просрочена. Същият не представя доказателства за надлежното връчване на административния акт по реда на АПК. В становище по жалбата, представено от ответника заедно с административната преписка, е направено признание, че актът е изпратен на Г. Ф. Г. с обикновена поща, поради което не разполага с обратна разписка за получаването му. Съгласно чл. 61, ал. 1 и ал. 2 от АПК в относимата редакция - ДВ. бр.30 от 11 Април 2006 г., „административният акт, съответно отказът да се издаде акт, се съобщава в тридневен срок от издаването му на всички заинтересовани лица, включително на тези, които не са участвали в производството. Съобщаването може да се извърши чрез устно уведомяване за съдържанието на акта, което се удостоверява с подпис на извършилото го длъжностно лице, или чрез отправяне на писмено съобщение, включително чрез електронна поща или факс, ако страната е посочила такива“. Липсата на уточняване в закона относно съобщаването чрез поща с услуга „известие за доставяне“ не означава, че органът не носи задължение да докаже, че съобщението е достигнало до знанието на адресата му. Такива данни не се представят по настоящото дело. Изпращането на пощенска пратка не е равнозначно на получаването ѝ. Поради това не е доказано в случая, че жалбоподателят е получил процесното Решение № 25/12.02.2008 г. на Комисията.

На следващо място, узнаване за наличието на издаден административен акт по начин, неуреден в процесуалния закон, в случая чрез медиите, както твърди органът, не представлява връчване. Задължение на органа е да съобщи акта на адресата му по някой от законоустановените начини, като му даде възможност да се запознае и с мотивите на същия. В случая това не е сторено, поради което за жалбоподателя не е започнал да тече срокът за обжалване на акта до датата на надлежното му връчване, а именно 13.02.2017 г. С писмо № КИ-К-17-3667 от 13.02.2017 г. от Комисията до Г. Ф. Г., представено по делото, на последния са изпратени извадки от протоколи от заседанията на Комисията, на които са приети решения, касаещи го, включително процесното Решение № 25/12.02.2008 г. С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира, че срокът за обжалване на Решение № 25/12.02.2008 г. на Комисията започва на 14.02.2017 г. Жалбата е подадена

пред съда на 27.02.2017 г., в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168 от АПК на всички основания по чл. 146 от с.з. – наличието на компетентност на органа, спазване на установената форма, на административнопроизводствените правила при издаването му, съответствието му с материалноправните разпоредби и с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган - Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (Комисията), която по силата на чл. 29. ал. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА е компетентният орган, който извършва обявяването на принадлежност на лице към органите по чл. 1 от с.з. - Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Комисията е колегиален орган и се състои от девет членове, включително председател, заместник-председател и секретар - чл. 5, ал. 1 от закона. Заседанията на комисията се провеждат при кворум повече от половината от всички членове, като решенията се вземат с мнозинство повече от половината от всички членове с явно гласуване - чл. 8, ал. 2 от Закона. По делото е представено извлечение от Протокол № 29 от 12.02.2008 г., от което е видно, че на заседанието са присъствали всички девет членове на Комисията, посочени с техните имена и подписали собственоръчно присъствена книга. Следователно, заседанието, на което е прието оспореното решение е проведено при наличие на изискуемия кворум. По отношение на обсъждането, касаещо вземане на решение относно Г. Ф. Г., се установява, че в протокола изрично е отразено, че от присъствалите девет членове на Комисията всички са гласували „за” установяване на принадлежността му към структурите на ДС и оповестяване на информацията в публичното пространство по установения от закона ред. Решението на комисията се подписва от всички членове, участвали в гласуването съгласно чл. 16, ал. 3 от Правилника за дейността на комисията. Видно от съдържанието на решението същото е подписано от всички девет членове на Комисията, който брой съвпада с отразения в присъствената книга и в Протокол № 29 от заседанието от 12.02.2008 г. От последното следва, че е спазено изискването решенията да се вземат с мнозинство повече от половината от всички членове с явно гласуване.

Изложеното обосновава извод, че решението е взето от компетентен орган при необходимия кворум и мнозинство.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, Комисията е задължена да извърши проверка на лицата, които са заемали или заемат публични длъжности, както и извършвали или извършващи публични дейности от 10 ноември 1989 г. до извършването на проверката, и на основание чл. 9, т. 2 от Закона да разкрие и обяви имената на тези лица, за които е установена принадлежност към органите по чл. 1. Решенията подлежат на публикуване на интернет-страницата на Комисията и в бюлетина по чл. 14 от Закона.

Според чл. 3, ал. 2, т. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА лица, извършващи публични длъжности са и министър-председателят, заместник

министър-председателите, министрите и заместник-министрите. По делото не се спори, че жалбоподателят е заемал длъжността министър на науката и висшето образование в периода 20.12.1990 г. – 08.11.1991 г. Последното е установено въз основа на писмо № 01.01-58 от 05.06.2007 г. на главния секретар на Министерски съвет на РБ, получено от Комисията на 07.06.2007 г. Следователно Г. е подлежал на задължителна проверка по чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Задължение на Комисията, изведено от чл. 9, т. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, е не само да издири и събере документи съдържащи информация за дейността на органите по чл. 1, но и да проучи, анализира и оцени същите относно дейността на органите по чл. 1 от с.з. В конкретния случай не са изложени в обжалваното решение на Комисията съображенията на нейните членове в резултат от проучване и обсъждане на наличните материали за жалбоподателя. То се състои само от диспозитивна част, а мотивите представляват изброяване на документите, които са послужили за издаването му. От правна страна се основава на разпоредбите на чл. 26, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона, които са относими единствено към качеството на лицата подлежащи на установяване принадлежността им към органите по чл. 1. Действително не е налице законова възможност за Комисията да събира допълнителни доказателства, а дължи произнасяне по предоставените такива от органите по чл. 16 от Закона. Това обаче не освобождава административния орган от вмененото му задължение да извърши оценка и анализ на наличните такива. Със своето решение Комисията не обявява и не установява наличието на документи за конкретно лице, а дали въз основа на предоставените такива приема за установена принадлежността на лицето към посочените в чл. 1 органи в определено качество. Изразената воля на административния орган за принадлежност на дадено лице към органите по чл. 1 от Закона трябва да следва именно от преценката на наличните документи за лицето, нормативните актове, регламентиращи създаването им, поддържането им и съхраняването на информацията, установяват ли същите фактите, подлежащи на вписване в решението по чл. 29, ал. 2 и ал. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. Това е наложително в още по-голяма степен в случаи като разглеждания, когато са представени само документи, съставени от оперативен работник, представляващи регистрационни картони и извлечение от регистрационен дневник.

Съгласно чл. 25, т. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА принадлежност към органите по чл. 1 се установява въз основа на документи, съдържащи се в информационните фондове, както следва: за секретен сътрудник - със собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители. Съгласно използваната формулировка на горната разпоредба е видно, че законодателят дава предимство на документите, изхождащи/подписани от

проверяваното лице, като такива с по-голяма степен на достоверност, след което на документи, изхождащи от ръководилия го щатен или нещатен служител, и едва след това на **данни** в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители. Използваният израз „данни“ води до извод, че последните са индичия, насока за съпричастността на едно лице към службите, но не задължават органа да се произнесе с положително решение по чл. 29, ал. 1 от Закона. Именно поради последното е предвидена разпоредбата на чл. 29, ал. 3 от с.з., съгласно която „лице, на което имената и псевдонимите му са включени в справочните картотеки или регистрационните дневници на съответните служби, се разкрива от комисията, като изрично се отбелязва, че липсват други данни по чл. 25, т. 3“.

С оспореното решение Комисията е приела, че качеството, в което е осъществявано сътрудничеството от Г., е агент. Съгласно § 1, т. 4 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА това са български граждани, оказвали негласна помощ на органите по чл. 1 в качеството на резиденти, агенти, съдържатели на явочни квартири, съдържатели на секретни /конспиративни/ квартири, осведомители, доверени лица и информатори.

В настоящия случай изводът за принадлежност на жалбоподателя към бившите служби на ДС е направен единствено въз основа на картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник. Липсват документи, подписани от Г. Ф. Г., включително декларация за сътрудничество, агентурни сведения и други, сочещи на извършване дейност за тези структури. В тази връзка е относимо, че липсват данни за дадено от лицето съгласие за сътрудничество. Не са налични такива и за получавани от Г. възнаграждения за извършвана дейност, както и сведения, касаещи същия, от ръководилия го служител на ДС.

Следва да се добави и че в документите, обосноваващи извода на административния орган, са налице множество поправки, като не са посочени нито лицата, които са ги направили, нито са отбелязани дати. От жалбоподателя бяха наведени основателни доводи за компрометиране на достоверността на процесните документи – регистрационен дневник и картон обр. 4 и обр. 6, като официални документи, изрично посочени като годни за установяване на принадлежността му към службите в чл. 25, т. 3 от Закона, поради нарушения в реда за водене и съхранение на същите.

На основание чл. 178, ал. 2 от ГПК съдът оценява доказателствената сила на документа, в който има зачерквания, изтривания, добавки между редовете и други външни недостатъци, с оглед на всички обстоятелства по делото. Както се установи чрез назначените по делото експертизи, в картоните са налице поправки на оригиналните записвания, чието авторство не е установено, те не изхождат от ръководилия лицето „И.“ служител – И. Н., който е посочен и като вербовчик на същия. И в двата картона (обр. 4 и обр. 6) са извършени поправки в годината на раждане на лицето с псевдоним „И.“. Поправена е ръкописно и датата на вербовката му на „03.09.87“, като оригиналният текст, който е бил изписан машинописно е „03.02.02“. Следователно ръкописният текст е добавен впоследствие от неизвестно лице, поради което съдът намира, че е разколебана доказателствената му стойност. Още повече че от

останалите материали по делото не се доказва Г. Ф. Г. да е бил съпричастен с лични действия към дейността на ДС и разузнавателните служби на БНА.

Регистрационният дневник сам по себе си също не може да се счита за безспорно доказателство за горното, доколкото представлява вторичен документ и се основава на горните картони (доколкото липсват други материали за лицето), които не са годни да обосноват извод за принадлежността на Г. Ф. Г. към службите в качеството му на агент. Липсва отбелязване на лицето, което се е подписало за тази дейност в дневника, както и на длъжността на последното.

Гореизброените материали действително представляват документи по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Закона – „документ“ е всяка записана информация, независимо от материалния ѝ носител, включително информацията в автоматизирани и комплексни информационни системи и бази данни, и са предвидени сред изчерпателно изброените в чл. 25, т. 3 от с.з., въз основа на които следва да се установи и обяви принадлежността на лицето към службите на ДС и БНА, но нередовността им от външна страна осуетява доказателствената им сила. Наличните поправки и дописвания с неустановен автор в картон обр. 4 и картон обр. 6 компрометират достоверността на съдържащата се в тях информация.

От представения по делото протокол от проведено заседание, на което е гласувано решението за установяване на принадлежността на жалбоподателя към органите по чл. 1 от Закона, е видно, че липсват каквито и да са конкретни съображения, въз основа на които е прието, че жалбоподателят е бил съпричастен към дейността на органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, което по съществото си прави извода на административния орган за принадлежност на жалбоподателя към службите на ДС и БНА немотивиран. Видно от обсъжданията преди приемане на решенията, се установява, че сред материалите, налични в Комисията не се намира писмо за унищожаване на лично и работно дело, а такова само относно материалите – картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник. Нещо повече - досие на жалбоподателя не се съхранява в Комисията предвид липсата му в делото и в административната преписка. Следователно за Г. Ф. Г. липсват каквито и да са материали, обективиращи извършвана от него дейност в помощ на ДС, поставени задачи от ръководилия го служител, доклади за изпълнение на същите, както от самия жалбоподател, така и от И. Н..

Въз основа на всичко гореизложено настоящият съдебен състав намира, че оспорваното в настоящото производство решение е издадено при неспазване на законоустановената форма, съществени процесуални нарушения и несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Решението на Комисията следва да разкрива съображенията ѝ относно доказателствената стойност на преценяваните документи, въз основа на които тя е приела за установена или не принадлежност, което в случая не е сторено. Не са изложени мотивите на комисията за обявената принадлежност на жалбоподателя към органите по чл. 1 от Закона, не е обективиран извършеният от членовете ѝ, съставлящи органа, анализ на наличните по преписката материали и конкретните мотиви за направения от тях извод. Не е отразено в процесния административен акт, че имената и псевдонимите на

жалбоподателя са включени в справочните картотеки или регистрационните дневници на съответните служби, но липсват други данни по чл. 25, т. 3 от Закона. Последното изискване, визирано в чл. 29, ал. 3 от с.з., е императивно и като не го е изпълнил, ответникът е допуснал нарушение на формата на акта и на процесуалните правила.

Отделно от горното, не са налице в материалите по делото данни, които обосновават извод за съпричастност на жалбоподателя в дейността на службите на ДС и БНА, както изхождащи от него, така и от други лица, а представените картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник са негодни писмени доказателства и не изпълняват изискванията на чл. 25, т. 3 от Закона относно документите, въз основа на които може да бъде установена и обявена принадлежността на лицата към службите на ДС и БНА.

Поради горното Решение № 25/12.02.2008 г. е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

При този изход на делото на жалбоподателя се следват направените разноски за държавна такса, възнаграждение на вещо лице по назначените експертизи и адвокатски хонорар на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, съгласно представен списък, в общ размер от 1470 лв.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 2 от АПК, Административен съд София град, 16-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Г. Ф. Г., ЕГН [ЕГН], Решение № 25 от 12.02.2008 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия в частта, в която е установена и обявена принадлежност му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА, в качеството на секретен сътрудник – агент.

ОСЪЖДА Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да заплати на Г. Ф. Г., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 1470.00 (хиляда четиристотин и седемдесет) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.

Съдия: